

Sygn. akt VU 406/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 04 lipca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku I. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

o prawo do emerytury

na skutek odwołania I. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 20 lutego 2013r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu I. P. prawo do emerytury od dnia (...)

Sygn. akt VU 406/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił wnioskodawcy I. P. prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 11 marca 2013 roku, wnosząc o przyznanie żadanego prawa z uwagi na fakt, iż w okresie od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku pracował w warunkach szczególnych tj. jako upalacz (wycinacz) acetylenowo-tlenowy w pionie produkcji maszynowej.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

I. P., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 18 stycznia 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury (dowód: wniosek o emeryturę k. 1-5 w aktach ZUS).

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Oddział rentowy nie uwzględnił jakiegokolwiek okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, odmawiając zaliczenia okresu zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku w Fabryce (...) S.A.w P. T. (dowód: odpowiedź ZUS na odwołanie wnioskodawcy k.4-5 akt sprawy.)

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Na dzień złożenia wniosku o emeryturę miał rozwiązany stosunek pracy (okoliczności niesporne).

W okresie od 1 września 1967 roku do 20 grudnia 2000 roku I. P. był zatrudniony w (...) S.A. W okresie od 1 września 1967 roku wnioskodawca był uczniem Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy (...) w zawodzie ślusarz, następnie od 1 lipca 1970 do 10 maja 1974 roku pracował jako ślusarz, **a od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku jako upalacz**. Przez cały okres zatrudnienia na stanowisku upalacza tj. w okresie od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku wnioskodawca I. P. pracował w bardzo trudnych warunkach tj: w dużym zadymieniu, zapyleniu, hałasie i wysokiej temperaturze, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na upalaniu i wycinaniu blach. Jako upalacz wnioskodawca przepalał i fazował palnikami ręcznymi i półautomatami acetylenowo-tlenowymi blachy stanowiące elementy konstrukcyjne obudów kopalnianych. Innych czynności wnioskodawca w tym czasie nie wykonywał.

Zaraz po przyjściu na Wydział Przygotowawczy tj. w 1974 roku wnioskodawca przeszedł szkolenie stanowiskowe na stanowisko upalacz, które w tamtym czasie było wystarczające do podjęcia pracy na tym stanowisku. Natomiast specjalistyczny kurs przepalaczy tlenem wnioskodawca odbył w okresie od 1 marca 1983 roku do 25 marca 1983 roku (dowód: zeznania I. P. k.26 nagranie k.27 00:22:49-00:26:02 w zw. z k.11 i 12 00:00:56-00:04:25, zeznania świadków: Z. Z. k.25 oraz nagranie k.26):03:53 – 00:14:14 oraz S. F. k.25 oraz nagranie k.26 00:14:38-00:19:16 świadectwo pracy, zaświadczenie o ukończeniu kursu w aktach osobowych wnioskodawcy).

W karcie korespondencyjnej nr (...) z dnia 27 października 2000 roku, dotyczącej spornego okresu podano, że wnioskodawca przez cały okres od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku wnioskodawca I. P. pracował w warunkach szczególnych na stanowisku: upalacz, wykonując prace upalania ręcznego blach (dowód: karta korespondencyjna z dnia 27 października 2000 roku w aktach osobowych wnioskodawcy).

W angażach pracodawca zapisał, iż wnioskodawca wykonywał prace na stanowisku ślusarz- upalacz Angaże te nie odzwierciedlały pracy, jaką faktycznie wnioskodawca wykonywał w tym okresie. Wnioskodawca pracował wówczas faktycznie jako upalacz (dowód: zeznania I. P. k.26 nagranie k.27 00:22:49-00:26:02 w zw. z k.11 i 12 00:00:56-00:04:25, zeznania świadków: Z. Z. k.25 oraz nagranie k.26):03:53 – 00:14:14 oraz S. F. k.25 oraz nagranie k.26 00:14:38-00:19:16 świadectwo pracy, angaże w aktach osobowych wnioskodawcy).

Fabryka (...) S.A. w P. T. w dniu 20 grudnia 2000 roku wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazała, że w okresie od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ślusarza- upalacza (Dział XIV, poz. 12 pkt 13 wykazu stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku na stanowisku upalacz w pionie produkcji maszynowej, w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. W okresach wskazanych w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych stanowiska wnioskodawcy określano jako ślusarz, ślusarz-upalacz, ślusarz- rehabilitant (dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych w aktach osobowych wnioskodawcy).

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych spornego okresu, o zaliczenie którego wnosi wnioskodawca tj. okresu od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku, staż pracy wnioskodawcy w takich warunkach wynosi łącznie więcej niż 15 lat (okoliczność niesporna.).

Sąd Okręgowy zważył i ocenił, co następuje:

odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk

oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości - wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu 17 lutego 2013 roku ukończył 60 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i na dzień złożenia wniosku o emeryturę miał rozwiązany stosunek pracy.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresach **od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku** - Sąd oparł się na zeznaniach świadków Z. Z. oraz S. F. oraz na zeznaniach samego wnioskodawcy.

Zeznania te zasługują na wiarę, gdyż są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Świadkowie pracowali z wnioskodawcą w (...) S.A., na tym samym wydziale przygotowawczym M-41 (początkowo M-31) w spornym okresie i opisali w sposób wyczerpujący zakres jego obowiązków. Organ rentowy nie przedstawił zaś w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności.

Z zeznań tych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał w spornym okresie i w jakim wymiarze czasu pracy pracował. Będąc zatrudnionym we wskazanym zakładzie pracy wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy **jako upalacz i wykonywał prace związane z wycinaniem gazowym. Wnioskodawca przepalał i fazował palnikami ręcznymi i półautomatami acetylenowo-tlenowymi blachy stanowiące elementy konstrukcyjne. Innych czynności wnioskodawca w spornym okresie nie wykonywał.**

Sąd uznał za niewiarygodne dowody w postaci angaży zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy, albowiem nie odzwierciedlały one pracy, jaką faktycznie wnioskodawca w spornych okresach oraz we wspomnianej wcześniej karcie korespondencyjnej z dnia 27 października 2000 roku.

Dodać należy, iż (...) wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazała, że w pracował on w takich warunkach w okresie od 11 maja 1974 roku do 25 września 1990 roku na stanowisku upalacza, mimo że w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych określono, że w okresie tym wykonywał pracę ślusarza-upalacza. Powyższe świadczy jednoznacznie o tym, że dokumentacja wystawiona wnioskodawcy przez (...) S.A. nie zawsze odzwierciedlała pracę, jaką wnioskodawca rzeczywiście wykonywał. Okoliczność ta przemawia dodatkowo za wiarygodnością zeznań świadków i wnioskodawcy.

W świetle zeznań wnioskodawcy i świadków należało zatem uznać, że wystawione wnioskodawcy angaże dotyczące spornych okresach zatrudnienia, w których wskazano, że pracował na stanowiskach, ślusarza, ślusarz-rehabilitanta - nie odzwierciedlały pracy, jaką faktycznie wykonywał.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy (rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych)(vide: wyrok S.N zdania 24marca 2009 roku sygn.I PK 194/2008)

Mając na uwadze treść złożonych zeznań nie powinno budzić żadnych wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornych okresach zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w **Wykazie A Dziale XIV, poz. 12** do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnie charakterze, **tj. prace przy wycinaniu gazowym**. Praca jaką wnioskodawca wykonywał w spornym okresie była pracą wykonywaną w pełnym wymiarze, w systemie akordowym, w wysokich temperaturach, bardzo dużym hałasie, zapyleniu i zadymieniu.

Z bezspornych ustaleń Sądu wynika, że w wnioskodawca w takich warunkach pracował przez okres ten wynosi więcej niż 15 lat.

Bez wpływu na powyższe pozostaje okoliczność, iż specjalistyczny kurs przepalaczy tlenem wnioskodawca odbył dopiero w okresie od 1 marca 1983 roku do 25 marca 1983 roku. Jak wynika bowiem z zeznań zarówno świadków jak i wnioskodawcy uprawnienia do wykonywania pracy na stanowisku upalacza acetylenowo-tlenowego wnioskodawca uzyskał zaraz po rozpoczęciu pracy na tym stanowisku tj. w 1974 roku. Wówczas przeszedł szkolenie stanowiskowe, które w tamtym czasie było wystarczające do podjęcia pracy na tym stanowisku.

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę okres pracy w warunkach szczególnych wynosi więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.